

NÉPNEVELŐ

A KATHOLIKUS TANÍTÓSÁG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden vasárnap. — Előfizetési ára egész évre 8 korona, félévre 4 korona, egyes szám ára 30 fillér. — Szerkesztőség: Budapest, VIII. ker., Szentkirályi-utca 28. szám. — Telefon: 52—31. — Kéziratokat nem küldünk vissza.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
EMBER KÁROLY

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

Megkapja e lapot minden katolikus népoktatási intézet egy példányban ingyen. Ily kérelmek az egyházmegyei főtanfelügyelőség útján intézendők a Szent-István-Társulat igazgatóságához, Budapest, VIII. kerület, Szentkirályi-utca 28.

I. FERENC JÓZSEF †

1830—1916.

Meghalt a mi apostoli királyunk és atyánk, meghalt Európa patriarchája. Aki a nyolcvan esztendőn felül is jó erőben volt és nem izlelte meg azt, amit a zsoldáros így nevez: fáradtság és fájdalom, aki ifjú erőt megpróbáló viharban rendületlenül kitért annál a kormányruánál, hová őt az isteni Gondviselés népének áldásául helyezte, végre is kimerülten, jajszó nélkül behunyta szeméit, hogy a századok hallhatatlan királya előtt, kinek életében törhetlen hűséggel szolgált, örök hódolatát bemutassa.

Midőn két állam nemzeti hódolatos kegyelettel állanak koporsója mellett s velük a gyászban osztoznak a művelt világ lakói, kiket a népgyűlölet hipnózisa el nem kábított, egy futó pillantásban végig vonul előttünk az a szép darab történet, melynek középpontjában I. Ferenc József fekkölt alakja áll.

Elhunyt királyunk nem tartozott a történelem ama nagyságai közé, kiknek a hatalom adott jogot, hanem, akiknek a jog adott hatalmat. Ő nem ama autonom állam-eszme exponense volt, mely minden isteni örök törvénytől függetlenül önmagából és önmaga nevében alkot jogot és törvényt, hanem igazi letéteményese és hűséges sáfárja volt a keresztény állameszmének, melynek fejről szent Ágoston azt mondja: A király tisztje — első sorban — nem az uralkodás és parancsolás, hanem az igazgatas, irányítás és tanácsadás.»

Elhunyt királyunk nagysága a lelkiismeretesség kötelességtudása és kötelesség-terjesítése. Bátran elmondhata volna magáról, amit Böles Leo byzanci császár taktikájában megírt: «Uralkodói örömünket az alattvalók békéjében s boldogságában és az államügyeknek általuk való előmozdításában és támogatásában leljük.»

Ferenc József Isten kegyelméből való uralkodó volt, ki ezt a kegyelmet olyannak tekintette, mint amely nem érdemből folyó adománya Istennek, hanem a mások javára neki adott talentum, melyet hű sáfárként nemesak őriznie, hanem gyümölcsöt-tennie kötelessége. És ez a kötelességérzet vezette őt, bár néha akadályokon, emberi tévedéseken keresztül, a teljes igazságosság útjára.

Kötelességtudó lelkiismeretessége vezette felséges királyunkat a vihar által felkorbácsolt tengeren keresztül az alkotmányosság biztos és csendes áramába. Az ő

alkotmányos érzülete, melynél fogva őt joggal Európa legalkotmányosabb uralkodójának nevezték, nem alulról kiesikart, nem a körülményektől ráerőszakolt pillanatnyi elhatározásból fakadt, hanem egyrészt a saját lelkiismeretességéből, másrészt a nemzet önmérséklő tapintatosságából folyó kölcsönös bizalomnak volt az eredője. Ezért birt az állandóság ama jellegével, mely eltérőleg a forradalmi természetű intézményektől, a továbbfejlesztésnek egyedül biztos alapjául szolgál.

Az igazságosság keresése az uralkodók legnehezebb feladata és legkiválóbb erénye. S ez az erény volt Ferenc József koronájának legtündöklőbb gyémántja.

Az Istentől nyert jog tudata lelkierőt ad mindenkinek, kinek hivatása vezetni, kormányozni, igazgatni; s ez a lelkierő abban a bizalomban gyökeredzik, hogy az isteni Gondviselés, mely az embereknek különféle életcélt és élethivatást adott, mindegyiknek megadja azt a kegyelmet, mely által kötelességét teljesítheti és az igazságosság mennyei harmoniáját, amennyire az emberileg lehetséges, elérheti.

S ezt az isteni bizalom adta lelkierőt, a legnehezebb időkben is tanusított lelkinyugalmat, amely a szellemi nagyságnak igazi vonása, csodálhatjuk elhunyt uralkodónk változatos és az emberi kor magas határáig érő élete folyásában, ezt kell nekünk igaz lélekkel s őszintén megbámulnunk. És amit Ferenc József királyban bámulunk, az bámulatraméltó nemcsak akkor volt, midőn ő hatalmának teljességében volt, hanem az méltó arra, hogy bámulja és kövesse a késő utókor.

Emlékezés I. Ferenc József apostoli királyról.*

A nemzet leendő népnevelőihez szólok. Feladatom, hogy szívüket és értelmüket a nagy nemzeti gyászhoz méltóan foglalkoztassam. Nyíljék meg tehát önzetlen, hőföhértiszta szívük és feljék meg a hívő lélek legmélyeségebb gyászával, hogy a hődolatok kegyelet, mivel I. Ferenc József apostoli királyunk felesleges emlékének adózunk, elmúlhatatlan emléket rögzítse meg-e napnak, midőn immár az örökkévalóság honába szállott lelkének tetemét a boldog feltámadásig dicső ősei mellé temetik. A gyász fájdalomtépí szívünket, mert akit ma temetünk, akiért ma milliók és milliók könnye hull, akinek lelki üdvéért oly sok millió ima szállott az Úr színe elé: *a mi bölcs, igazságos, jóságos, alattvalói hűséggel, a gyermeki szeretet melegségével körülövezett egyik legdicsőbb apostoli királyunk, de több, felséges atyánk volt.*

És ezért időtlen-időkön át a nemzet minden hű gyermekének hálás szeretete virraszt a dicső uralkodó porai felett, a magyar szivekből soha sem apad ki iránta a hálának szent érzelme, mert nagy jellemének értéke mint nemzetkincs utódokról utódokra száll s történelmünk lapjain aranybetűkkől tanulják meg követni minden idők fiai uralkodói jellemének tündöklő erényeit.

Hazánk egyik jelesének kijelentése szerint «elhunyt nagy királyunk történetének megörökítésében ott tartunk, hogy kellő távlatból ítélhetjük meg uralkodását. Akiről menten, miután sírba szállott, határozott kép emelkedik a sír körül állók elé: s e képen a történelem már nem sokat változtathat.»

Öntsön hátorságot lelkünkbe jelesünk véleménye. Irjuk be rövidengyöngye erőnkkel dicső királyunkról szóló történelem örökszavú lapjait. Mik azok a nagy, dicső tettek az ő közel két emberöltőt kitevő uralkodásában, amik által nemcsak nemzetünk tör-

* Emlékezés, melyet Ember Károly lovag, az angol kisasszonyok vezetése alatt álló budapesti kir. kath. tanfőnöképző igazgató-tanára tartott a f. év nov. 30-ki gyásznapon.

ténetében, hanem a világhistóriában is élő példája a legalkotmányosabb királynak, az uralkodói bölcseségnek, az emberi kötelességtudásnak, a nem lankadó munkaszeretnek és mindenkifelett: a keresztény lelki nagyságnak, a mindig csak szeretetet osztó jószágnak.

A XIX. század első felének végén édesatyai nagybátyjának lemondásával lép az osztrák császári és a magyar királyi trónra. A magyar nemzet ekkor önvédelmi harcait vívta. Hazánk egét felleg borította. Zivatar dúlt. Villámlás, dörgés rázta meg az aggódó lelkeket. A fiatal, alig 19 éves uralkodó a közel ezeréves magyar nemzet kormányzását tehát 1849 dec. 2-án oly viszonyok között veszi át, *mikor az a nemzet a megújulás életérével tör a nemzet-boldogulás útjai felé és csak az a tévedése, hogy az újszülött nemzetek veszélyes sietségével akar évszázadok mulasztásai folytán haladásának útjában álló akadályokat elhárítani. Nemzeti áldozatkészség, ősi vitézség vezérlik ugyan utain, de sokszor bölcsesség híján: az ismeretes debreceni határozat csak így születhetett meg és ezzel az ősi hűség a fejedelm iránt, mint a fejedelmi bizalom és szeretet forrása, megszünt nemzeti erényünk lenni.*

És ennek következtében az ifjú uralkodót tanácsadói még jobban a nemzet ellen hangolják és a világi tragédia után az elnyomatással járó megpróbáltatás és szenvedés nehéz napjai következnek reánk.

Az évek múlnak, a nemzet meghíggad. Az uralkodót önszemének látása és önszívének szeretete vezérli. Hívő lelkét hitvesének áldó keze: a bölcs, a belátó, a megértő uralkodás felé irányítja. Az uralkodóban bizalom ébred a magyar nemzet iránt s a nemzetben az őseitől örökölt hűség a trón iránt új életre fakad. 1867-ben megtörténik a kiegyezés nemzet és uralkodó között. Az ég kiderül fölöttünk. A pragmatika szankció rendelkezése mint eszme testet ölt: Magyarország és Ausztria, mint érdekeikben összefüggő két önálló állam I. Ferenc József osztrák császár és apostoli magyar király legalkotmányosabb uralkodásában fogalmat nyer. 1867 június 8-án megtörténik a koronázás. I. Ferenc József fején Szent István koronája ragyog fényben és dicsőségben közel félszázadon át, míg nem 1916 novem-

ber 21-én a gyarló ember örök végzete, a halál ki nem oltotta patriárcha korú életét.

I. Ferenc József apostoli királyunk megkoronázása után áldást hozóan uralkodott nemzetünk fölött.

Államiságunk megszilárdult és testet nyert. Évszázados sérelmeink fokról-fokra enyésztek el. A bizalom a nemzet iránt, a nemzet szeretete és hűsége a felkent uralkodó iránt, a kölcsönös megértés, az egymásért való küzdés és munka, az örömben és fájdalomban való együttérzés — az ötven év történelmi tényében nyernek nyilvánvaló bizonyosságot. Alig van Európában nemzet, mely aránylag ily rövid idő alatt oly megmérhetetlen haladást mutathat fel a nemzeti élet minden vonatkozásaiban, mint a magyar nemzet I. Ferenc József apostoli király 49 évi kormányzása folyamán. Az oktatásügy, a művészet, a földművelés, ipar és kereskedelem, az igazságszolgáltatás, szóval a nemzet közműveltsége, benső konszolidációja, közgazdasága, mind-mind oly haladást vett, mellyel a magyar nemzet a külföld versenyében is résztvesz. A minket hivatásunknál fogva közvetlenül érintő kulturáriszólva: népoktatásunk az 1868: XXXVII. t. c.-ben országosan modern rendezést nyer. A tankötelezettség és tanszabadság eszméje testet ölt a törvényben. Egy lépéssel a nyugati államok népnevelésének kereteiben érvényesül az általános népnevelés magasztos munkája. 1883-ban középiskolai oktatásunk jut törvényes alapokra, majd királyi rendelkezések a főiskolai tudományos képzés általános előbbre jutását idézik elő. A női hallgatók számára a millenium évétől megnyílnak az alma mater kapui és a tudományos egyetemek száma kettőtől negyre emelkedik. A tanítók, tanárok jogviszonya meghatározást nyer s az állás erkölcsi és anyagi viszonyainak a haladó kor igényeihez mért fokozatos rendezésével a nemzeti köznevelés intenzív haladása és fejlődése hatásosabb biztosítékokhoz jut; művészeti, ipari, kereskedelmi és gazdasági szakoktatásunk európai színvonalra emelkedik, valamint számos humánus intézmény és szociális szükségleteket kielégítő iskolai és intézeti jellegű alkotás létesül. A Ferenc József Tanítók Háza Budapesten, a Hunyadi-ház Kolozsvárott, a számos árvaház és egyéb jótékony intézmény hirdeti királyi kegyeit. Ime, ez az az objektív történeti kép, melyben elhunyt nagy királyunkról a történelem csak vázlatosan is ítélezik.

A királyok, fejedelmek élete nyitott könyv, melyből ki-ki jogosan olvashat. Mi, hűséges alattvalói, kik könnyes szemmel temetjük ősz királyunkat, csak szépet, nemeset, felemelőt, lelkesítőt olvasunk abból és éppen azért oly mélységes a gyászunk halála fölött. De királyi lelke nem halt meg. Előttünk lebeg nagyságának egész teljességében. Látjuk őt, mint a jog és kötelesség megértésének, szeretetének és megtestesítőjének eszményképét. Halljuk, amint uralkodói jóságos szíve alattvalóinak boldogságáért dobog. Megesdőljük őt fájdalmai között, midőn a szenvedések poharát keresztény önmegadással üríti ki és mindezek nem zavarják őt, nem ernyesztik erejét a népeiért való fejedelmi munkában.

És mikor fél Európa ellenünk támad, vitéz hadseregünk hű szövetségeseinkkel a világháborúra indul: Ő, az agg uralkodó olyképpen áll hű hadseregének élére, hogy imazsámolyra térdel, leborul a királyok Királya előtt, hogy búgó imában esdeldelje számunkra a dicső győzelmet.

Mennyi könnyüt, mennyi aggodalmat, mennyi gyászt enyhít Istenben való bizodalunk. Ő, azok a köszívűek, kik Isten képét elhomályosítani akarják a gyermekek, avagy a csüggedő nagyok szívében: a térdeplő, az imadkozó apostoli királyra is gondoljanak.

Mi, akiknek hivatásunk a nemzet gyermekeit nevelni, oktatni, kik a szeretetet és az ezen felépülő bizalmat és tekintélyt valljuk nevelési rendszerünk alapelveül: nem szününk meg I. Ferenc József apostoli király emlékét örökidőkre mint beszélő példát állítani a jóság, szeretet, az élő kötelesség, az életet adó munka követésére. Az írás e szavaival fejezzük be hódolatos, kegyeletes gyásznapiunkat, melyen dicső királyunk nagy emlékenek mélységes gyásztól telt szívvel adóztunk: «Nemzedék nemzedéknek fogja dicsérni tetteidet és hirdetni hatalmadat». (Zs. k. 144. 4.)

A Szent-István-Társulat gyásza.

A Szent-István-Társulat az országos tanügyi és egyéb kulturális testületek és intézmények bevonásával Őiel-sége a király halála alkalmából gyászülést tartott, amelyen megjelentek dr. Mihályfi Akos, a Tudományegyetem, Ember Károly, a Kath. Tanügyi Tanács, dr. Sziklav János, a Pázmány-Egyesület, Novák Mártonné, a Kath. Sajtóegyesület nevében, továbbá: Timon Akos egyetemi tanár, Herczegh Mihály egyet. tanár, Simon Ignác a Földhitelintézet igazgatója, Való Simon pápai prelat, pozsonyi kanonok stb. Testületileg vettek részt: a Szent-István-Társulat igazgató-választmánya, a Társulat tisztviselő kara és a nyomdászemélyzet, valamint küldöttségileg megjelent a Szociális Missziótársulat. A gyászünnepegy rekviemmel kezdődött, melyet a Társulat házi oltaránál dr. Giesswein Sándor alelnök tartott meg. A rekviem után gróf Mailáth György elnök a következő beszédben emlékezett meg I. Ferenc József királyról:

«Lelkem mélyéig meghatva üdvözlöm a t. választmányt e szomorú napokban, midőn szeretett nagy királyunk elveszte fölött atérzett mély fájdalom uralkodik lelkünkben. Nagy királyunk két emberélet korszakát átölelő dicsőséges uralkodása alatt újjászületett nemzetünk, államélete kialakult, a közművelődés, a tudomány, a szépművészetek rohamosan fejlődtek; az ő uralkodása vezette be a magyar nemzetet a nyugati kulturnépek életébe.

Ennek a sikeres fejlődésnek egyik élő bizonyága a mi társulatunk, amely a nemzeti közművelődés irányát a katolikus hitélet és hazafias érzés felüldülésének magasztos gondolatában megtalálta. A hitélet gondozása a multban is vezető világossága volt királyinknak, az apostoli cím viseletéhez a dicsőülnél nem volt méltóbb király; az apostoli kettős kereszt, melynek fénye beragyogta királyi bitorát, államalkotó munkásságának csodálatos erőt adott.

Ő az Isten rendeltetésében kereste királyi hivatottságát. Ennek az érzete adott erőt a megpróbáltatás nehéz napjaiban a hitvesét vesztett férjnek, az egyetlen fiát vesztett atyának. Rendületlen volt kötelességének teljesítésében akkor is, midőn a szíve vérzett. Nehéz megpróbáltatás le nem törte, muló dicsőség el nem szédítette. Az Űristen méltóvá tette arra, hogy a korona dicsőségével a küzdés töviskoszorúját is viselje, méltóvá tette arra, hogy Krisztus szenvedésének kelyhéből merítsen.

Nagy volt a küzdésben, nagy volt a szenvedés-

ben, nagy volt a keresztény megadásban. Az Isten megengedte neki, hogy Iassa hű népe boldogulását, melyet egy küzdésterhes évezerből egy boldogabb évezerbe atvezetett, megengedte neki, hogy «biza-lommal az ősi erényben», népének szeretetét ki-küzdje. Általános ismert az a képe, amelyen őt imadkozni látjuk. Az ő hitbuzgó lelkének világa int felénk e képről, mintha mondana: «Uram! ne engedd, hogy elbocsáss, míg meg ne hallgattad imáimat, míg meg nem segítetted az én népemet.»

Az Isten megengedte neki azt is, hogy elvadult, fékevesztett erőknek ebben a rettenetes küzdésében láthassa, hogy országának minden népe a király és haza szeretetében dicsőséges önvédelmi harcra közös erővel egyesül, hogy az ő királyi akaraterejében személyesül milliók népének egy-séges akarata, küzdése.

Látta harcos seregeivel diadalait, látta népei-nek nagy áldozatait, önfeláldozását, királyához méltó kitartását a fegyveres küzdésben, a szenvedésben. De az Isten nem engedte meg neki, hogy hosszú, nehéz küzdelem után meghozza nemzete-nek véres esatamezők diadalaiból a béke olajágát.

Hívó lelkünk bensőségevel fogadjuk szíveinkbe a királyok Királyának akaratát, nagy királyunk ravatalára pedig helyezzük el a mi könnyeink harmatozta koszorút. Sok küzdelem, sok szenvedés után részesüljön az ő lelke az örök élet dicsőségében.»

A beszéd után dr. Giesswein Sándor alelnök indítva-nyára a jelenlevők határozatilag kimondták, hogy a boldogult király élettörténetét minél előbb megírattak, hogy a nép között széles rétegekben terjeszthető legyen. A határozat végrehajtására Erdősi Karoly apát, vezér-igazgatót kérték fel.

IRODALOM. MŰVÉSZET.

Az új királyi pár arcképe. A Szent-István-Tár-sulat a Kath. Tanügyi Tanácsal karöltve most gondoskodik IV. Karoly király és Zita magyar királyné arcképeről a kath. iskolák számára. A kép legkésőbb a jövő iskolaévre készül el.

Kérjük tehát a kath. iskolafenntartókat, hogy addig, míg a lapok hasábjain ez irányban a bővebb értesítés nem jelenik meg, ne tegyenek máshol meg-rendelést.

A Szent-István-Társulat új könyvei. A világháború befejezése után az lesz az igazan legyőzött, levert fél, akinek kulturáját is a legnagyobb vereség érte. Amíg a kultúra erős és esorbittatlan, amíg csak más területeken sujtott le a vereség és veszteség, távolból sem oly súlyos a csapás, mert a kultúra ereje mihamar minden vonalon új életet képes támasztani. Ámde ha a kulturát éri a halálos csa-pás, azzal elhal a megsemmisült kultúra birtokosa is. Ebből a szempontból kell megítélni a kultúra hordo-zóinak, az irodalmi műveknek nagyszámú, vagy esekélyszámú megjelenését is. A jó könyvek soka-sága sok és jó kulturát jelent. A Szent-István-Társulat eziden is a könyvek egész garmadáját állítja a közönség elé, meggyőzően dokumentálván, hogy az ő kulturmunkája a világháborúban is, sőt a világháborúban meg fokozottabban folyik.

Kis Pajtás. A Regnum Marianum e kitünő gyer-meklapja nagyszerű pedagógiai érzékkel egyesíti a kellemest a hasznossal. Cikkei amily bájosak és érdekesek, ép oly tanulságosak. Legujabb szá-mából kiemeljük: *Somorjai Gombos* meséjét a lusta emberről, G. Miklósy Ilona szociális leányregényét

Halaszék Marikájáról, *Gombos* Albin földrajzi és természetrajzi ismeretekben gazdag érdekes regé-nyét Hájas Muki tengeri kalandjairól, *Kozma* Imre háborús történetét, *Kis Pipin* tábori levelét az erdélyi frontról. Pattogó versikék, kispajtások tár-lata, ezermesterkedések s tréfás apróságok tarkít-ják a gazdagon illusztrált számot. A kiadóhivatal kívánatra szívesen küld mutatványszámot. Egész évi előfizetési ár — 20 szám — 4.— korona. Szer-kesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VII., Dam-janich-utca 50. sz. alatt van.

Fenyőgallyas kis Jézuskám című, Bakó Ádám-féle hangulatos, békét alítózó költeményt találón zenésítette meg Kontor kollegánk. A szép költe-mény igen alkalmas módon helyezkedik be az ide-i háborús karácsonyi hangulatba. Ára 1 korona. Kapható Kontor Eleknl., Budapest, II., Lánchid-utca 2. sz. Ugyanitt kapható több mű, amelyek alkalmasak karácsonyi és újévi ajándécul is.

HIREK.

Az ötödik hadikölcsön. Az egyházmegyé-k főpásztorai lelkesítő felhívást intéztek a hatóságuk alatt álló lelképásztorokhoz és tanítókhoz, hogy a maguk körében hazafias buzgalommal működjenek közre, hogy a hadikölcsönre ki-ki tehetsége szerint siessen jegyzéseket eszközölni. Hallgassuk meg fő-pásztoraink lelkesítő szavát, kövessünk el mindent, hogy a hívők minden rétege hozza meg azt a köte-les hazafias áldozatot, hogy vagyoni helyzete szerint jegyez megfelelő számú hadikölcsön-részevnyét.

Katonáink karácsonya. A vallás- és közoktatás-ügyi m. kir. miniszter 14.449/1916. eln. szám alatt következő lendületes felhívást intézi hazánk tanítói-hoz és tanáraihoz a katonák karácsonyára való gyűjtés tárgyában:

«Immár a harmadik karácsony közeledik, melyet értünk küzdő hőseink otthonuktól távol töltenek. Harmadszor fosztja meg őket a család legszentebb, legmelegebb ünnepének szeretteik körében való boldog, békés eltöltésétől a háború, melynek dicső-séges befejezésétől függ hazánk és az emberiség jövőndő nyugodt, biztos fejlődése. Sohasem érez-hetik bensőbben, szivighatóbban harcos katonáink az otthon hiányát, mint a béke és szeretet ün-nepén; sohasem száll lelkük sovargó vágya olthatatlan-nabbul szeretteik felé, mint ezen a szent napon, mely a háború előtt számukra is az otthon leg-boldogabb ünnepnapja volt.

A magyar tanulóifjúság az elmúlt évben is át-érezte és bőséges szeretetadományával váltotta valóra azt a kötelességet, mellyel a jövő nemze-dékért küzdő hőseink iránt tartozik. Jól tudom, hogy a háború sok és rendkívüli anyagi teherral nehezedik a polgári társadalomra s a harmadik háborús év súlyos erőpróbat kíván az itthonmara-dottaktól is. Épen ezért, amikor a m. kir. honvé-delmi minisztérium Hadségélyző-Hivatalának és a Magyar Vöröskereszt-Egyletnek közös kérelmére ismét elrendelem a katonák karácsonyára tanuló-ifjúság körében a gyűjtést, külön is hangsúlyozni kívánom, hogy a gyűjtés eszközölésénél a tanintézetek vezetősége a tanulóifjúság anyagi helyzetének meg-felelő módon a legnagyobb tapintattal és körül-tekintéssel járjon el. Kerüljön minden oly módot,

mely a
gés tár
foként
célra a
mértél

A g
1915. o
gatósa
ben fo

Érte
tanító
egy le
Janos
Erzséb
tőzkod

Alsó

állítására
pályáz
mellékl
élektan
kert és
szántó
jelenle
tékben,
alábból
ebédpé
párpen
segélyb
vényisz
kielegít
helyi j
a válas
plébáni
külden

A r
pályáz
fa, ren
nyek a
királyfá

Alsó

nál me
tetik. F
lakáspó
vényes
az I—I
tanítón
plébáni

Alsó
szolgál
jön, hel
hatnak
képezde
nyelv t
előnybe
modván
posta h

Sarl
lyettes
vényes
pénztár
az üzbe
pályázh
Toko

mely a gyűjtést a tanulók közt szokásos versen-
gés tárgyává tehetné s a helyi viszonyok szerint
főként arra törekedjék, hogy a mindenképen nemes
célra a tehetősebb szülők gyermekei fokozottabb
mértékben adakozzanak.

A gyűjtés módzataira nézve egyebekben az
1915. évi 13.000. eln. szám alatt kiadott s az igaz-
gatásának közvetlenül megküldött körrendeletben
ben foglalt rendelkezések irányadók.

Értesítés. *Pungor Jenő*, sótonyi (Vasm.) kántor-
tanító felkéri a kartársakat, sziveskedjenek vele
egy levelezőlapon tudatni, nem-e tudnak *Tankó*
János és neje, *Tankó Jánosné* született *Györgyiczé*
Erzsébet gyimesközéplaki (Csákm.) menekültek tar-
tózodási helyéről? Leányuk, *Kata* Sótonyban

(Vasm.) van. Meneküléskor elvesztette szüleit, így
szeretne róluk tudni, mert nagyon bánatos, hogy
szülei nem-e estek fogságba.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETEL.

M. Gy. A családtagok nem részesülnek a félrú utá-
zás kedvezményében. Miután az eset kivételes, fordul-
jon igazoló bizonyítvány csatolásával a kir. tanfelügyelő
úttján az üzletvezetőséghez. — Az utalványozás folya-
matban. — **H. Gy.** Ha a pályázati hirdetés feltételei kö-
zött külön kikötve nem volt, akkor nem tartozik a fenn-
tartó az utazási költségeket megtéríteni. — **F. M.** Az
állam által adott háborús segélyt november 1-től 12 havi
részletekben utalják ki. Intézzon kérdést az illetékes
kir. tanfelügyelőséghez.

PÁLYÁZATI HIRDETÉSEK.

A pályázati hirdetéseknel minden szó egyszeri közlési díja 6 fillér.

Esztergomi érseki megye.

Alsóvámos (Győr mellett) róm. kath. kántortanítói
állására, mely halálozás folytán megüresedett *dec. 16-ig*
pályázat hirdettetik. Javadalma: természetbeni lakás,
mellékhelyiséggel (2 padlózott szoba, előszoba, konyha,
élskamra, 2 kamra, 1 istálló, 1 ól). Kis házi veteményes
kert és 20 kor. kertpótlék. 6 kataszteri hold és 4 □-öl
szántóföld, díjlevél szerinti jövedelme 90 kor. 04 fillér
(jelenleg bérbé adva) 228 kéve rózsa 45 kor. 60 fill. ér-
tékben, munkaváltás 30 kor. Községtől 220 kor., Pajer-
alappól 8 kor. 66 fill., perselypénzből 2 kor., bucsúti
ebédpénz 5 kor. 18 fill., stólaris jövedelméből 118 kor.,
párpenz 15 kor. 48 fill. A jövedelem többi része állam-
segélyből áll. A mennyiben az elhunyt családja a tör-
vény szerinti félvére, mely 1917. május 20-ig terjed, vég-
kielégítést nem fogadna el, az utód a megfelelő időre
helyi járandóságait készpénzben kapja meg. Kötelességek
a választási jegyzőkönyvben meghatározva. Kérvények
plébániahivatalnak, Alsóvámos, u. p. Bácsa, (Györm.)
küldendők *Pomotly Gábor* isk.-sz. elnök. 995 1—1

A **negyedi** róm. kath. iskolánál egy tanítói állásra
pályázat hirdettetik. Javadalom: törvényes fizetés, 1 ól
fa, rendes lakbér, esetleg szoba lakbérpótlékkal. Kérvény-
nyak *dec. 15-ig* főt. *Janits Ferenc* esp. pléb. úrhoz Vág-
királyfára (Nyitram.) küldendők. Nők is pályázhatnak.
990 1—1

Alsószeli (Pozsonym.) község róm. kath. népiskolájá-
nál megüresedett osztálytanítói állásra pályázat hirdet-
tetik. Fizetése: butorozott szoba fűtéssel; 120 korona
lakáspótlék; 100 kor. a hitközségtől és a megfelelő tör-
vényes államsegély; 20 kor. kertilletmény. Kötelessége
az I—II. osztály vezetése. Pályázhatnak okl. tanítók és
tanítónők. Választás *dec. 17-én*. Kérvények a felsőszeli-i
plébániahivatalhoz küldendők. *Iskolaszék.* 987 1—1

Alsózelezsény (Barsm.) róm. kath. iskolázéke a hadi-
szolgálatban levő kántortanító helyébe, míg haza nem
jön, helyettes keres. Fizetése évenként 800 kor. Pályáz-
hatnak tanítók, tanítónők (nyugalmozottak is) óvónők és
képezdészek is. Pályázati idő *dec. 15-ig* bezárólag. Tót
nyelv tudása szükséges. A kántori teendőkből jartasak
előnyben és stólaris jövedelemben részesülnek. A folya-
modványok *Ralbovszky Endre* pléb. nevére küldendők,
posta helyben. 986 1—1

Sarlókajsa fiók község róm. kath. iskolájához he-
lyettes tanítói állásra pályázat hirdettetik. Díjazása a tör-
vényes helyettes tanítói fizetés és pedig 100 kor. a község
pénztárából, a többi államsegély. Pályázatok *dec. 3-ig*
az üzbégi plébániai hivatalhoz küldendők. Óvónők is
pályázhatnak. *Iskolaszék.* 982 1—1

Tokod (Esztergom.) róm. kath. iskolázéke egyik

megüresedett osztálytanítói (férfi) állásra *dec. 15.* hatá-
ridővel pályázatot hirdet. Fizetése törvényes, államsegélyes,
lakpénze is törvényes. Csakis hadmentesek pályázhatnak,
mert az állás a megerősítés után azonnal elfoglalandó.
Iskolaszék. 979 1—1

A **kalászi** (Nyitram.) róm. kath. kántortanítói állásra
pályázat hirdettetik. Javadalmazása: kétszobás lakás,
konyha, kamra, pince, istálló, s 531 □-öles konyhakert.
Két magyar hold szántóföld, egy magyar holdrét s a
temetőfű kaszálási joga. Értéke a díjlevél szerinti 70 kor.
Öt ól tűzifa, beszolgáltatva a helybeli uradalomtól. Er-
téke 110 kor. Kántori párber címén 60 kor. váltás.
Községi segély 862 kor. 90 fillér. Stólarisjövetelem 50 K.
Végül az 1913. évi XVI. t.-cz. rendelkezéseinek meg-
felelő államsegély. Pályázati határidő *dec. 15.* Pályáz-
hatnak orgonálásban jártas tanítónők is. Kellően felsze-
relt kérvények *Kraffszky József* esp. pléb. isk. sz. elnök-
höz. Bars-Verebélyre küldendők. 976 1—1

Komáromcsehi-i áll. segélyezett róm. kath. iskolai ál-
lásra pályázat hirdettetik. Pályázhatnak okl. tanítónők is.
Jövedelem az 1915. évi aug. hó 4-én felvett hiteles ja-
vadalmi jegyzőkönyv alapján: szántóföld és rét haszon-
bér 200 K, tűzifa 48 K, hitközségtől 60 K. A törzs-
fizetésbe be nem számítandó lakás fejében 240 K, taka-
rítás 20 K, irodaátalány 3 K. Ezenkívül a törvényesen
megillető államsegély. Kötelessége egy vegyes, osztatlan
osztály vezetése, ismétlők díjtalan tanítása. Tanítási nyelv
magyar, kisegítő tót. Folyamodvány, keresztlevel, oklevél
működési bizonyítvány a komáromcsehi-i iskolaszék cí-
mére *dec. 17-ig* beküldendő a komáromszemerei plébá-
niahivatalhoz. Állás megválasztás esetén azonnal elfog-
lalandó. *Adamovich Imre* plébános. 1000 1—1

Egri érseki megye.

A **dévaványai** róm. kath. iskolánál megüresedett ta-
nítói állásra pályázat hirdettetik. Fizetése: a hitközség-
től havi előleges részletekben 550 korona; 18.5 kat. hold
föld haszonélvezete; az alapítványi hivataltól 37 korona
50 fillér; kertilletmény 20 korona; két padlózott szoba,
konyha, kamra és fűskamrából álló lakással. És az ál-
lomtól a fizeteskiegészítést. A hitközségtől az iskola
fűtésért évi 100 korona. Kötelessége a kijelölt bármely
osztály tanítóit önállóan tanítani, a gyermekeket a tem-
plomba vezetni, ott rájuk felügyelni és a kántortanítót,
ha az mint katona szolgálatot teljesít vagy beteg lesz s
hirtelen nem tud segédet kapni; a kántori teendőkből
helyettesíteni, mely esetben a végzett temetésekért a stóla
a tanítót illeti. Jelenben pedig míg a megválasztott kán-
tor a katonai szolgálattól megszabadul és kinevezése meg-
történik, kántori teendőket úgy a templomban, mint az
összes szertartásokban elvégezni, havi 50 korona segély

és a megállapított kantori stóladijakért. Folyamodványok *dec. 10-ig* az iskolaszéki elnökhöz küldendők. Az állás az iskolaszéki elnöktől vett értesítés után azonnal elfoglalandó. 951 2—2

Tiszabó (Jász-Nagy-Kun-Szolnokm.) róm. kath. népiskolánál tanítónői állásra pályázat hirdettek. Javadalmas, hitközségi pénztárból 100 kor., a többi államsegély az 1913. évi XVI. törv.-cikk szerint; törvényes lakbér és kertiletmény. Kötelessége díjlevél szerint. Választás *dec. 8-án*. Az állás azonnal elfoglalandó. Okmányok: keresztlevél, oklevél, honossági, hajadonállapotot igazoló, működési és esetleg hivatalos esküről szóló bizonyítványok *Pál Ferenc* isk.-sz. elnökhöz küldendők. 973 1—1

Besztercebányai egyházmegye.

A **barskaproncai** (u. p. Körmöcbánya) róm. kath. iskolaszék két tanító: kántortanítói és helyettesitanítói állásra *nov. 30-ig* pályázatot hirdet. I. A kántortanítói fizetés: törvényszerű államsegélyes kézpénz, stóla, természetbeni lakás, házikert, kisszántó, évi 12 pozsonyi mérő kenyérgabona, 14 m³ kemény tüzifa. II. Helyettesitanítói megf. (800 kor.) fizetéssel és természetbeni lakással. Veglegesítésre is számíthat mivel a bevonult Szerbiában 1½ éve nyomtalanul eltűnt. Tanítónők, óvónők is pályázhatnak. A lakosság németajkú. 974 1—1

Győri püspöki megye.

Kisegítő tanító vagy tanítónő kerestetik a **borsmonostori** r. kath. iskolához, a törvényes díjazás mellett. Az állás minél előbb elfoglalandó. Jelentkezni lehet a borsmonostori (Sopronmegye, u. p. Répcekezhely) r. k. iskolaszék elnökségénél. 969 1—1

A **cziráki** (Sopronm.) róm. kath. iskolaszék helyettes tanerőt keres. Fizetése havi 80 kor. Kántoriak végzéséért a megállapított stóladij. *Iskolaszéki elnökség. 970 1—1*

Lajtapordányban helyettes férfi- vagy nőtanító kerestetik. Fizetés havi 100 kor., fa és lakás. Pályázati határidő *nov. 30. Iskolaszék. 971 1—1*

A **veszkényi** (Sopronm.) róm. kath. elemi iskolához helyettes tanító vagy tanítónő kerestetik. Díjazás havi 100 kor. és egy butorozott szoba. *Iskolaszék 981 1—1*

Az **oroszvári** róm. kath. kántortanítói állásra az iskolaszék *dec. 20-ig* pályázatot hirdet. Javadalma: 2 szobás lakás meléképületekkel és nagy kerttel. 24 kat. hold szántóföld haszonélvezete; 37 mérő rozs és 37 mérő árpa párbér; hitközségtől kézpénz 250 kor. Alapít. misék után 160 kor. Stóla-övedelem, kegydíj fejében az uraságtól 6 öl puha és 250 rözse, esetleges személyi államsegélyi pótlékok. Az állás január első felében elfoglalandó. *Az iskolaszék. 992 1—2*

Nagyecskői róm. kath. népiskolához e tanév végéig helyettes tanító vagy tanítónő kerestetik. Havi fizetése 120 kor. és egy lakosza téli fűtéssel. *Iskolaszék. Nagyecskői (Sopron m.). 998 1—1*

Kassai egyházmegye.

Az **alsókörtvélyesi** r. kath. kántortanítói állásra *jan. 1-ig* pályázat hirdettek. Javadalma: szabad lakás, 480 kor., tandíjpótló államsegély, 12 hold szántóföld, 50 köböl rozs párbér, 100 kor. zsellérektől, stóla 100 koronán felül, legeltetési és fajzasi jog. *Matuscsák János* iskolaszéki elnök. Posta Rákóczi Zemplén megye. 999 1—2

Nyitrai püspöki megye.

Bolcsói (Trencsénm.) róm. kath. magyar-tót tanítónői állomásra *dec. 7-ig* pályázat hirdettek. Fizetése törvényes, lakbér 200 korona, kertátalány 20 korona. Folyamodványok az iskolaszéki elnökre címzendők. Az állás azonnal elfoglalandó. 989 1—1

Az okt. 8. Népnevelő felsővadászi kántortanítói s az okt. 22. szám felsővadászi tanítónői állását utjonnan hirdetem. *Májer Endre*, isk. elnök. 988 1—1

Pécsi egyházmegye.

Óbányai (Baranya, posta, plébánia Püspöknádasd) róm. kath. iskolaszék kántortanítói állásra pályázatot

hirdet. Javadalma: 1. Lakás: 2 szoba, 2 konyha, kamra, pince, gazdasági épület. 2. Hitközségtől: tandíj 120 kor., párbér-, temény-, munkaváltság 320 kor., 3 kat. hold 1066 □-öl szántó, 1091 □-öl rét átlagos haszonbérteke 98 kor., legelőhaszonélvezet 24 kor., 24 méter kemény hasábfá 168 korona. 3. Uradalomtól: 21 korona, 4. Stóla 12 korona, összesen 763 kor., 5. 258 □-öl kert 20 korona. Törvényes fizetésekiegészítés államsegélyből. Tannyelv magyar, kántoriakban német. Pályázhat okleveles férfi és nőtanító. Kántori képesítés előny, személyes megjelenés nem szükséges. Egyházmegyei tanítóegyesület tagjává lenni köteles. Egyéb kötelességek díjlevél szerint. Eredeti okmányok, vagy közjegyzőileg hitelesített másolatok *dec. 10-ig* esperesi hivatalhoz Hosszúhetényre küldendők. Állás azonnal elfoglalandó. 964 1—1

A **hanti** róm. kath. iskolához a háború tartamára helyettes-tanító kerestetik. Fizetése június végéig havi 120 korona, egy öl kemény hasábfá, egyszobás lakás. Pályázhatnak okl. tanítónők, okl. óvónők, nyugdíjas tanítók. Kérvények *dec. 10-ig* az apari (Tolnam.) r. kath. plébánia-hivatalhoz intézendők. 968 1—1

A **nagyvejkői** (Tolnam.) róm. kath. kántortanítói állásra *dec. 3-ig* pályázat hirdettek. Javadalma: Természetbeni lakás, két szoba, két konyha, kamra, istálló, pince és kert. Községből 397 kor. 80 fillér kézpénz; hivataltól 24½ mérő buza, 56 mérő rozs, kb. 18 korona kézpénz; továbbá 5 hold 296 □-öl szántóföld és 811 □-öl rét, melyből 4 holdat a község munkáltat; 6 öl tüzifa, melyből az iskola is fűtendő; stóla átlag 60 kor. Tannyelv magyar, német nyelv tudása szükséges. Pályázhatnak okleveles kántortanítók. Enekpróba kiváratatik, de erre szükséges utazási költséget a hitközség megtéríti. Felszerelt kérvények legkésőbb *dec. 3-áig Faust Antal* iskolaszéki elnök címére Nagyvejke (u. p. Apar) küldendők. 975 1—1

Rozsnyói püspöki megye.

Jekelfalvai iskolához róm. kath. kántortanítói állásra pályázatot hirdetek. Fizetése 460 kor. kézpénz, kántorság 87.80 korona. Stóla 200—300 kor., 2 szobás lakás mellék helyiségekkel, szántó, rét, legelő, fa beszállítva 24 m³. Iskolafűtés külön. Többi államsegély. Személyes megjelenés előnyben, határidő 1917. febr. 1. Vasut helyben, (Szepesm.) *Tauffer Gyula* plébános. 993 1—1

Az **also- és felsőhangonyi** róm. kath. kántortanítói állásra a «Népnevelő» I. évi 24-ik számában közzétett pályázat ugyanazon feltételek mellett f. évi *dec. 10-ig*, mely napon a választás meg fog ejtetni, megújítatik. Kellően felszerelt kérvények *dec. 18-ig* bezárólag alulírottához küldendők. Szentsimon (Gömör m., u. p. Felsőhangony). *Szkaupil József*, esp.-pléb. 1001 1—1

Székesfehérvári egyházmegye.

A **százhalmattai** róm. kath. iskolaszék kántortanítói állásra *dec. 11-ig* pályázatot hirdet. Javadalmas az 1913. XVI. t. c.-ben előirt fizetés, melyet a hitközség az állami tanítók részére 1913. évi XVI.-t. c.-ben meghatározott fizetés arányban kiegészít. Kötelességei díjlevélben. Választás *dec. 12 d. u.* Felszerelt kérvények plébániahivatalhoz Érd (Fejérm.) küldendők. 984 1—1

Helyettes tanító kerestetik a Nagyméltóságú gróf Zichy János úr által fenntartott róm. kath. jellegű **Timárpusztai** elemi iskolához azonnali belépésre. Pályázatok az uradalmi felügyelőség címére küldendők Timárpusztá, u. p. Mór, Fejérm., hol a közelebbi feltételek is megtehetőek. 991 1—1

Szepesi püspöki megye.

A **tyapesói** (Árvam) róm. kath. iskolaszék tanítót vagy tanítónőt keres. Fizetése községtől 202 kor., a többi államsegély, kényelmes lakás. Tót nyelv szükséges. *Iskolaszék. 985 1—1*

A **felsőzúgói** róm. kath. iskolához tanító vagy tanítónő kerestetik. Fizetése törvényes. Határidő *dec. 15.*

Tót nyelv szükséges. *Szokoló Ince* plébános. Alsózúgó, posta Podolin, (Szepesm.) 977 1—1

Ljeszek község (Árvában) tótul tudó okl. kath. férfi kántortanítót keres osztott iskolához. Fizetése törvényes, melybe csak 166 kor. kántori illetmény számítatik be, a többi készpénz. Lakás természetben. Kötelességei díjleiben. Pályázati határidő *dec. 21. Iskolaszék.* 972 1—1

Rabcsán, (Árvam.) egy róm. kath. kántortanítói osztatlan és egy két tanerős tanítói (női) állásra *dec. 20-ig* pályázat hirdetik. Törvényes fizetés és lakás. Tót nyelv ismerete szükséges. *Iskolaszék.* 965 1—1

Szihelnei róm. kath. II. tanítói (női) állomásra *dec. 20-ig* pályázat hirdetik. Törvényes fizetés Egyszobás lakás az iskola bérházban (földművelő házban). Tót nyelv ismerete szükséges. *Iskolaszék.* Arvarabcsán. 966 1—1

Szombathelyi egyházmegye.

A **vasfarkasfalvai** róm. kath. kántortanítói állásra *dec. 24-ig* pályázat hirdetik. Jövedelem: 4 hold 907 négyszögöl föld, 4 öl puhafa, 10 mérő buza, 12 mérő rozs, 130 marok len, 130 tojás, 40 fej káposzta, 2³/₄ mérő zab, 1¹/₂ mérő hajdina, körülbelül 400 kor. készpénz és körülbelül évi 140 kor. stóla; természetbeni modern lakás és megfelelő államsegély. Kötelessége: az V—VI. osztály tanítása és kántori teendők végzése. *Iskolaszék.* 983 1—1

A **halastói** róm. kath. iskolaszék a lemondás folytán megüresedett tanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma; két szoba, konyha, éléskamra, 20 kor. kertilletmény és 1200 korona fizetés. Választás *dec. 10-én* lesz. Tanítónök is pályázhatnak. Az állás azonnal elfogalandó. Kellően felszerelt pályázati kérvények a plébániahivatalhoz Szarvaskendre (Vasm.) küldendők. 963 1—1

A «Népnevelő» 20. számában hirdetett kántortanítói pályázat a **kukméri** róm. kath. népiskolához *dec. 25-ig* meghosszabbították. *Iskolaszék.* 1002 1—1

A «Népnevelő» 23. számában hirdetett **hárszpataki** pályázat *dec. 25-ig* meghosszabbították. *Iskolaszék.* 1003 1—1

Váci egyházmegye.

A **kiskunfélegyházi** róm. kath. iskolaszék két tanyai elemi népiskolához az 1916/17. tanévre helyettes tanítót keres. Javadalma: szorgalmi időre havi 100 K., lakás és az iskola napi tisztogatása és fűtésére 250 kor. Pályázhatnak tanítójelöltek is. Kérvények *december 4-ig Zámbo Dezső* iskolaszéki elnökhöz küldendők. 996 1—1

Pusztasőregi uradalmi róm. kath. elemi népiskolánál egy férfitanítói állásra pályázat hirdetik. Fizetése az 1913. évi XVI. t. c. szerint. Lakás és kert természetben. Nők is pályázhatnak. Kérvények *dec. 15-ig* a róm. kath. Iskolaszék címére Tápiószentmárton (Pestm.) küldendők. Az állás választás után azonnal elfogalandó. 997 1—1

Veszprémi egyházmegye.

A **somogsámsóni** róm. kath. iskolaszék kántortanítói állásra pályázatot hirdet *dec. 5-ig*. Javadalma: lakás, kert, 14 hold föld és rét, 21 km. tűzifa, párbér (500 kor. régi gabona árban) 342 kor. tandíj, 76 kor. legeltetési jog és munkaváltság, stóla 150 kor. Pályázatok a plébániahivatalhoz küldendők. Választás *dec. 8.*, személyes megjelenés kívántatik. 962 1—1

Kövágóörsi kántortanítói állásra *dec. 12-re* pályázat hirdetik. Jövedelme: kétszobás lakás, konyha, kamara,

pince, istálló és ólak, 4388 □-öl szántóföld, értéke 100 kor. 5 öl tűzifa, értéke 200 kor., készpénz 800 kor. a hitközségtől havi előleges részletekben, széna és husváltóság címén 41 kor. 60 fill., legeltetési jog 56 kor., káptalani alapítványból 25 kor. 20 fill., hegyvámváltásági kamat 5 kor., mise, stóla jövedelem 20 korona. Ferenc József alpból 47 kor. 50 fill., összesen 1295 kor. 30 fill. Ebből megállapított helyijárulék 800 kor., a többi megfelelő államsegély. Kötelessége az egyik tanteremben a mindennapi és fiúismétlősöket tanítani, a kántoriakat végezni, a «Gondviselés»-alapba beiratkozni. Személyes megjelenés kívántatik. (Vasút-hajóállomás). Kérvények *Csebv János* lelkész címére küldendők. 976 1—1

Somognagybajomi róm. kath. iskolához kisegítő tanerő kerestetik. Díjazása az iskolai évre havi 120 korona, lakás, fűtés. Pályázhatnak férfi- és női tanítók, nyugdíjasok is, esetleg okl. ovónök. Kántoriakban jártasak előnyben. Kérvények *dec. 10-ig* a somognagybajomi iskolaszék címére küldendők. Az állás azonnal elfogalandó. 978 1—1

A **vörsi** iskolaszék a «Népnevelő» 24-ik számában megjelent pályázatot *dec. 12-iki* határidővel megújítja. *Az iskolaszék.* 980 1—1

26 évi kitünő bizonyítványokkal oklevél híján állás nélkül maradt kántortanító ajánlkozik kis községben kántornak vagy kántortanítónak. Cim: Illés János, Gömör-panyit. 994 1—1

Amerikai Cottage-szivólegendszerű

HARMÓNÍUMOKAT,

valamint európai rendszer szerint, a legolcsóbban szállít

PAJKR REZSŐ ÉS TÁRSA

BUDAPEST, X., Delej-utca 11/c. sz. (Tisztviselőtelep.)

Bérmentes szállítás az utolsó vasúti állomásig. **Pedálos harmóníumok** mindkét rendszer szerint és minden nagyságban, pontos orgonaméretekkel templomok, szemináriumok részére és mint gyakorló orgonák. Árjegyzék ingyen és bérmentve! Ot évi jótállás! Lelkészeknek és tanítóknak külön százalékgedmény! — Részletfizetésre is! — Elismert kitünő árúk!

Kérjen árjegyzéket pianók és pianínókról.

Stampay

ének- és imakönyve 12 old. háborús szöveggel bővítve: kötve 60 fillér, díszes vászonban 90 fillér, művészi kötésben 3 korona 60 fillér. Tízre egy ingyen. Uj kotta, 40 old. ingyen, kötve 60 fillér. **Köbölkut**, Esztergom megye. 678—15

AZ UJ KIRÁLYI PÁR ARCKÉPE

kath. iskolák számára legkésőbb a jövő iskolaévre készül el. Megrendeléseket már most elfogad a

SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28.

Karácsonyra alkalmas művek!

Háborús Karácsonyi Ének legújabb...	K	1.—
Jézus élete	«	1.—
Karácsonyesti Örömdal	«	1.20
C, G, D dudajáték egyenkint	«	1.20
A, E-dur dudajáték egyenkint	«	—,75
Magyar Dallamos Ünnepi Präludiumok az összes hangnemekből, közötte van pasztorále is	«	5.—

Iskolai és világi zeneművek!

Egyházi és állami jóvátagyással.

Ünnepi daloskönyv I. rész.

3 és 4 szólamú gyermekkar részére	«	3.—
Szoprán I. és II. szólama	«	1.—
Alt I. és II. szólama	«	1.—

Ünnepi daloskönyv II. rész.

4 szólamú vegyeskar részére	«	3.—
Szoprán, alt, tenor, basszszólam db.	«	1.—
Május királynéja. Virágdaljáték I felv.	«	6.—
Karszólamok	«	—,60
Magánszólamok	«	—,60
Királyasszony kertje. 12 magyar dal zongorára	«	3.—
Népszövetségi induló. Férfikar	«	—,75
Tanítóinduló. Zongorára	«	1,60

Kaphatók: 3-3

KONTOR ELEK Budapest, II., Lánchid-u. 2.

HEGEDŰK.

Különböző csoportokban: Straduari, Ruggeri, Maggini, Guarneri, Amati, Bergonci, Grancino, Pandolfi, Balestrieri, Gagliano, Gobbetti, Guadagnini, Storioni, Testori, Steiner, Thier mesterek után kivitel szerint teljes felszereléssel és pedig: Vonó. Álltartó. Hangtompító. Hangolósíp. Gyanta. Hurokhuzatok 3/E, 2/A, 2/D, 1/G. Nyereg és tok. Hegedű formában I. csoport 20 kor., II. csop. 28., III. csop. 30., IV. csop. 36., V. csop. 40., VI. csop. 44., VII. csop. 50., VIII. csop. 56., IX. csop. 60., X. csop. 70., XI. csop. 80., XII. csop. 90. Legfinomabb kivitelben 100 kor.-tól feljebb szállítja

STOWASSER cs. és királyi udv. szállító.

Az ország legnagyobb hangszergyára

vonós és fuvós hangszerekben.

BUDAPEST II., Lánchid-u. 5.

Ajánlja továbbá az általánosan elismert elsőrendű leghíresebb harmonium-gyártmányokat.

Árjegyzék bármely hangszerről ingyen küldetik.

Legrégibb cég. Alapított 1770.

A Szent-István-Társulat legújabb könyvei:

A földreform. Irta: Damaschke Adolf, fordította: Déri Imre. Ára...	1 kor.	50 fill.
A kiscgazda teendője a háború alatt és azután. Irta: rudinai Molnár István. Ára	2	« — «
Asszonyi életművészet. Irta: özv. Báthory Nándorné. Ára	3	« — «
Az egyházatyák kora. Irta: Vargha Dezső dr. Ára	2	« 40 «
Legjobb elbeszélések. Irták: Sziklay János dr. és Váth János. Ára	—	« 80 «
Legyen meg a te akaratod! Háborús színmű. Irta: Magyarász Ferenc dr. Ára	1	« 20 «
Ébredés. Háborús színmű. Irta: Sik Sándor. Ára	1	« — «
Diadalok útján. Háborús színmű. Irta: Kovács Lajos dr. Ára	1	« 40 «
Fronton és front mögött. Háborús operette. Ára	1	« — «
A Szent-István-Társulat 1917-es naptára. Ára	—	« 80 «

Megrendelhetők a **SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT** könyvkereskedésében Budapest, IV. ker., Kecskeméti-u. 2. szám.